EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 6.7.2018.
COM(2018) 526 final

2018/0276 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o ovlašćivanju Austrije, Cipra, Hrvatske, Luksemburga, Portugala, Rumunjske i Ujedinjene Kraljevine da u interesu Europske unije prihvate pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Cilj je Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980. (dalje u tekstu „Konvencija iz 1980.”), koju je dosad ratificiralo 98 zemalja, među kojima i sve države članice EU-a, obnoviti *status quo* osiguravajući što hitniji povratak nezakonito odvedene ili zadržane djece s pomoću sustava suradnje između središnjih tijela koja su imenovale njezine ugovorne stranke.

Budući da je sprečavanje otmice djece važan dio politike EU-a za promicanje prava djeteta, Europska unija aktivno radi na međunarodnoj razini na poboljšanju primjene Konvencije iz 1980. i potiče treće zemlje da joj pristupe.

Dominikanska Republika je 11. kolovoza 2004. položila ispravu o pristupu Konvenciji iz 1980. Konvencija je stupila na snagu u Ekvadoru 1. studenog 2004.

Konvencija iz 1980. već je na snazi između Dominikanske Republike i 20 država članica EU-a. Austrija, Cipar, Hrvatska, Danska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina još nisu prihvatili pristup Dominikanske Republike Konvenciji.

Člankom 38. stavkom 4. Konvencije iz 1980. propisano je da se ona primjenjuje između države pristupnice i onih država ugovornica koje budu izjavile da prihvaćaju pristup.

Isključivu nadležnost EU-a za pitanja prihvata pristupa treće zemlje Konvenciji iz 1980. potvrdio je Sud Europske unije, s kojim se savjetovalo na inicijativu Komisije.

U Mišljenju 1/13 od 14. listopada 2014. Sud Europske unije izjavio je da je prihvat pristupa treće države Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. u isključivoj nadležnosti Europske unije.

Sud je ustrajao na potrebi za ujednačenošću o tom pitanju na razini EU-a kako bi se izbjegla varijabilna geometrija među državama članicama.

Budući da je pitanje međunarodne otmice djece u isključivoj vanjskoj nadležnosti Europske unije, odluka o tome hoće li se prihvatiti pristup Dominikanske Republike donosi se na razini EU-a u obliku Odluke Vijeća. Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina trebali bi stoga u vezi s pristupom Dominikanske Republike dati izjavu o prihvatu u interesu Europske unije.

Prihvaćanjem Austrije, Cipra, Hrvatske, Luksemburga, Portugala, Rumunjske i Ujedinjene Kraljevine Konvencija iz 1980. postala bi primjenjiva između Dominikanske Republike i svih država članica EU-a osim Danske.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Kada je riječ o otmici djeteta koju je počinio roditelj, Haška konvencija iz 1980. međunarodna je inačica Uredbe Vijeća br. 2201/2003 (poznate kao Uredba Bruxelles II.a) koja je temelj pravosudne suradnje EU-a u bračnim sporovima i u stvarima povezanima s roditeljskom odgovornošću.

Jedan je od glavnih ciljeva Uredbe spriječiti otmice djece između država članica uspostavom postupaka za osiguravanje što hitnijeg povratka djeteta u državu članicu u kojoj ono ima uobičajeno boravište. U tu svrhu u članak 11. Uredbe Bruxelles II.a uključen je postupak propisan u Haškoj Konvenciji iz 1980. koji se nadopunjuje pojašnjavanjem nekih aspekata, posebno u pogledu saslušanja djeteta, roka za donošenje odluke nakon podnošenja zahtjeva za predaju i razloga da se dijete ne preda. Njome se uvode i odredbe kojima se uređuje postupak u slučaju oprečnih odluka o tome treba li dijete predati ili ne, izdanih u različitim državama članicama.

Na međunarodnoj razini Europska unija podupire pristup trećih zemalja Konvenciji iz 1980. kako bi se njezine države članice mogle osloniti na zajednički pravni okvir za rješavanje slučajeva međunarodne otmice djece.

Od lipnja 2015. do prosinca 2017. već je doneseno 14 odluka Vijeća u cilju prihvata pristupa 20 trećih zemalja (Maroka, Singapura, Ruske Federacije, Albanije, Andore, Sejšela, Armenije, Republike Koreje, Kazahstana, Perua, Gruzije, Južne Afrike, Čilea, Islanda, Bahama, Paname, Urugvaja, Kolumbije, El Salvadora i San Marina)[1] Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj Prijedlog jasno je povezan s općim ciljem zaštite prava djeteta iz članka 3. Ugovora o Europskoj uniji. Sustav Haške konvencije iz 1980. osmišljen je u cilju zaštite djeteta od štetnih učinaka otmice koju je počinio roditelj te kako bi se osiguralo da dijete može održati kontakte s oba roditelja, primjerice osiguravanjem djelotvornog ostvarivanja prava na kontakt.

Vrijedi spomenuti i povezanost s promicanjem uporabe mirenja u rješavanju prekograničnih obiteljskih sporova. Direktiva o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima[2] primjenjuje se, među ostalim, na obiteljsko pravo unutar zajedničkog europskog pravosudnog prostora. Haškom konvencijom iz 1980. također se potiče sporazumno rješavanje obiteljskih sporova. Jedan od vodiča o dobroj praksi u skladu s Haškom konvencijom iz 1980. koji je objavila Haška konferencija o međunarodnom privatnom pravu posvećen je uporabi mirenja za rješavanje međunarodnih obiteljskih sporova u vezi s djecom koja su obuhvaćena područjem primjene Konvencije. Na inicijativu Europske komisije taj Vodič preveden je na sve jezike EU-a, osim na engleski i francuski, te na arapski u cilju poticanja dijaloga s državama koje još nisu ratificirale Konvenciju te kako bi se pridonijelo

[1] Već je doneseno 14 odluka Vijeća kojima se države članice ovlašćuju prihvatiti pristupa **Andore** (Odluka Vijeća (EU) 2015/1023 donesena 15. lipnja 2015.); **Sejšela** (Odluka Vijeća (EU) 2015/2354 donesena 10. prosinca 2015.); **Rusije** (Odluka Vijeća (EU) 2015/2355 donesena 10. prosinca 2015.); **Albanije** (Odluka Vijeća (EU) 2015/2356 donesena 10. prosinca 2015.); **Singapura** (Odluka Vijeća (EU) 2015/1024 donesena 15. lipnja 2015.); **Maroka** (Odluka Vijeća (EU) 2015/2357 donesena 10. prosinca 2015.); **Armenije** (Odluka Vijeća (EU) 2015/2358 donesena 10. prosinca 2015.); **Republike Koreje** (Odluka Vijeća (EU) 2016/2313 donesena 8. prosinca 2016.); **Kazahstana** (Odluka Vijeća (EU) 2016/2311 donesena 8. prosinca 2016); **Perua** (Odluka Vijeća (EU) 2016/2312 donesena 8. prosinca 2016.); **Gruzije** i **Južne Afrike** (Odluka Vijeća (EU) 2017/2462 od 18. prosinca 2017.); **Čilea**, **Islanda** i **Bahama** (Odluka Vijeća (EU) 2017/2424 od 18. prosinca 2017.); **Paname**, **Urugvaja**, **Kolumbije** i **El Salvadora** (Odluka Vijeća (EU) 2017/2464 od 18. prosinca 2017.); **San Marina** (Odluka Vijeća (EU) 2017/2463 od 18. prosinca 2017.) Konvenciji iz 1980.

[2] Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136 od 24. svibnja 2008., str. 3.).

pronalaženju konkretnih načina za rješavanje problema međunarodne otmice djece sa zemljama koje ju nisu ratificirale[3].

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Budući da se Odluka odnosi na međunarodni sporazum, primjenjiva pravna osnova je članak 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije zajedno s člankom 81. stavkom 3. Vijeće odlučuje jednoglasno, nakon savjetovanja s Europskim parlamentom.

Ujedinjena Kraljevina i Irska obvezane su Uredbom (EZ) br. 2201/2003 i stoga sudjeluju u donošenju i primjeni ove Odluke.

U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

• Proporcionalnost

Ovaj Prijedlog oblikovan je po uzoru na već donesene odluke Vijeća na istu temu i ne prelazi ono što je nužno za postizanje cilja usklađenog djelovanja EU-a u području međunarodne otmice djece osiguravanjem da Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina u utvrđenom roku prihvate pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji iz 1980.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Savjetovanja s dionicima

Nakon savjetovanja s Komisijom o svojoj volji da prihvate pristup Dominikanske Republike Konvenciji iz 1980. Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina dali su povoljno mišljenje.

U raspravama na sastanku stručnjaka 18. travnja 2018. pokazalo se da u ovoj fazi države članice nemaju prigovora na to da Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina prihvate pristup Dominikanske Republike Konvenciji iz 1980.

• Prikupljanje i primjena stručnih znanja

Budući da je Konvencija već na snazi između Dominikanske Republike i 20 država članica, Komisija i stručnjaci država članica smatrali su da stoga nije potrebna posebna procjena situacije u predmetnoj trećoj zemlji.

• Procjena učinka

Kao i u slučaju 14 odluka Vijeća o prihvatu pristupa određenih trećih zemalja Haškoj konvenciji iz 1980. koje su već donesene od 2015. do 2017., s obzirom na prirodu ovog zakonodavnog akta nije provedena posebna procjena učinka ovog Prijedloga. U svakom slučaju, posebna procjena situacije u Dominikanskoj Republici smatrala se suvišnom s obzirom na to da je Konvencija već na snazi u 20 država članica EU-a te s obzirom na to da

[3] https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5568&dtid=3

su Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina voljni prihvatiti pristup Dominikanske Republike.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predložena odluka nema utjecaja na proračun.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Budući da se Prijedlog odnosi samo na ovlašćivanje Austrije, Cipra, Hrvatske, Luksemburga, Portugala, Rumunjske i Ujedinjene Kraljevine da prihvate pristup Dominikanske Republike Konvenciji iz 1980., praćenje njegove provedbe ograničeno je na to poštuju li Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina tekst izjave te rok za njezino polaganje i rok za obavješćivanje Komisije o njezinu polaganju, kako je utvrđeno u Odluci Vijeća.

2018/0276 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o ovlašćivanju Austrije, Cipra, Hrvatske, Luksemburga, Portugala, Rumunjske i Ujedinjene Kraljevine da u interesu Europske unije prihvate pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 3., u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta[4],

budući da:

(1) Europska unija postavila je za jedan od svojih ciljeva promicanje zaštite prava djeteta, kako je navedeno u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji. Mjere za zaštitu djece od nezakonitog odvođenja ili zadržavanja ključan su dio te politike.

(2) Vijeće je donijelo Uredbu (EZ) br. 2201/2003[5] („Uredba Bruxelles II.a”), čiji je cilj zaštititi djecu od štetnih učinaka njihova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja te utvrditi postupke kojima bi se jamčila njihova što hitnija predaja u državu njihova uobičajenog boravišta, kao i osigurati zaštitu prava na kontakt s djetetom i prava na roditeljsku skrb.

(3) Uredbom Bruxelles II.a dopunjuje se i učvršćuje Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980. („Haška konvencija iz 1980.”), kojom se na međunarodnoj razini utvrđuje sustav obveza i suradnje među državama ugovornicama te između središnjih tijela i kojom se nastoji osigurati što hitnija predaja nezakonito odvedene ili zadržane djece.

(4) Sve države članice Unije stranke su Haške konvencije iz 1980.

(5) Unija potiče treće zemlje da pristupe Haškoj konvenciji iz 1980. i podupire ispravnu provedbu Haške konvencije iz 1980. sudjelovanjem zajedno s državama članicama, među ostalim, u posebnim komisijama koje se redovno organiziraju u okviru Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

(6) Zajednički pravni okvir koji se primjenjuje na odnose između država članica Unije i trećih zemalja mogao bi biti najbolje rješenje za osjetljive slučajeve međunarodne otmice djece.

---

[4] SL C , , str. .

[5] Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000 (SL L 338, 23.12.2003., str. 1.).

(7) Haškom konvencijom iz 1980. određuje se da se ona primjenjuje između države pristupnice i onih država ugovornica koje su izjavile da prihvaćaju pristup.

(8) Haškom konvencijom iz 1980. ne dopušta se organizacijama za regionalnu gospodarsku integraciju kao što je Unija da postanu njezina stranka. Stoga Unija ne može pristupiti toj konvenciji niti može položiti izjavu o prihvatu države pristupnice.

(9) Na temelju Mišljenja 1/13 Suda Europske unije, izjave o prihvatu u skladu s Haškom konvencijom iz 1980. potpadaju pod isključivu vanjsku nadležnost Unije.

(10) Dominikanska Republika je 11. kolovoza 2004. položila ispravu o pristupu Konvenciji iz 1980. Konvencija je stupila na snagu za Dominikansku Republiku 1. studenog 2004.

(11) Sve države članice osim Austrije, Cipra, Hrvatske, Danske, Luksemburga, Portugala, Rumunjske i Ujedinjene Kraljevine već su prihvatile pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji iz 1980. Procjena situacije u Dominikanskoj Republici dovela je do zaključka da Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina mogu prihvatiti, u interesu Unije, pristup Dominikanske Republike prema uvjetima iz Haške konvencije iz 1980.

(12) Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina stoga bi trebali biti ovlašteni položiti svoje izjave o prihvatu pristupa Dominikanske Republike Haškoj konvenciji iz 1980. u interesu Unije u skladu s uvjetima utvrđenima ovom Odlukom. Druge države članice Unije koje su već prihvatile pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji iz 1980. ne bi trebale položiti nove izjave o prihvatu jer postojeće izjave ostaju valjane u skladu s međunarodnim javnim pravom.

(13) Uredba Bruxelles II.a obvezujuća je za Ujedinjenu Kraljevinu i Irsku te one stoga sudjeluju u donošenju i primjeni ove Odluke.

(14) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te je ona ne obvezuje niti se na nju primjenjuje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina ovime se ovlašćuju da u interesu Unije prihvate pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980. („Haška konvencija iz 1980.”).

2. Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina najkasnije do … [dvanaest mjeseci od datuma donošenja ove Odluke] polažu izjavu o prihvatu pristupa Dominikanske Republike Haškoj konvenciji iz 1980. u interesu Unije koja glasi:

„[Puno ime DRŽAVE ČLANICE] izjavljuje da prihvaća pristup Dominikanske Republike Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980. u skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2018/...”.

3. Austrija, Cipar, Hrvatska, Luksemburg, Portugal, Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina obavješćuju Vijeće i Komisiju o polaganju svojih izjava o prihvatu pristupa Dominikanske Republike Haškoj konvenciji iz 1980. te priopćuju Komisiji tekst tih izjava u roku od dva mjeseca od njihova polaganja.

Članak 2.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Austriji, Cipru, Hrvatskoj, Luksemburgu, Portugalu, Rumunjskoj i Ujedinjenoj Kraljevini.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik